

Ås kommune

ÅS KOMMUNE UTSKRIFT AV MØTEBOK

Saksnr: 10/2300-3

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I VALGLOVEN - UTTALELSE

Saksbeh.: Vibeke Berggård

Arkivkode: 010

Utvalg

Sak nr. Møtedato

Formannskapet

45/10

25.08.2010

Formannskapets behandling og vedtak i møte den 25.08.2010

Ordførers innstilling: Tilsvare formannskapets vedtak.

Formannskapets behandling 25.08.2010:

Votering: Ordførers innstilling ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets vedtak 25.08.2010 – Uttalelse:

Ås kommune er positiv til de foreslåtte endringene i valgloven og spesielt til at:

- en kandidat kan be seg fritatt fra å stå på valgliste ved kommunestyrevalg og fylkestingsvalg dersom vedkommende legger fram erklæring om at hun/han ikke sympatiserer med valglisten
- at frister for innlevering og tilbaketrekking av listeforslag settes til kl. 12.00 og at lørdager likestilles med helligdager når det gjelder frister.

Ås kommune mener forøvrig at

1. det bør legges til rette for elektronisk opptelling av alle stemmesedler ved at:

- Alle stemmesedler skal ha så lik utforming som mulig, også departementets generelle stemmeseddel.
- Det åpnes for at sedler kan byttes ut på en betryggende og etterprøvbar måte før skanning.

2. det ikke bør innføres begrensinger for listekandidaters valgbarhet til stemmestyrer, som valgfunksjonærer eller stemmemottakere. Det blir vanskelig å skaffe tilstrekkelig personer som er villige til å bruke arbeidstid, helg og kveldstid på valgarbeid. Valgarbeid krever omfattende opplæring og erfaring. Kommunens administrasjon har ikke nok personell til å utføre disse oppgavene i tillegg til ordinære arbeidsoppgaver.

Rett utskrift bekreftes,
Ås, 01.09.2010

Vibeke Berggård
Førstekonsulent,
politisk sekretariat

Utskrift av protokoll med vedlagt saksfremstilling sendes:
Kommunal- og regionaldepartementet, merket sak 10/1002:
postmottak@krd.dep.no

F-sak 45/10

HØRING - FORSLAG TIL ENDRINGER I VALGLOVEN - UTTALELSE

Saksbehandler: Vibeke Berggård	Arkivnr: 010	Saknr.: 10/2300
Utvalg	Sak nr.	Møtedato
Formannskapet	45/10	25.08.2010

Ordførers innstilling:

Ås kommune er positiv til de foreslåtte endringene i valgloven og spesielt til at:

- en kandidat kan be seg fritatt fra å stå på valgliste ved kommunestyrevalg og fylkestingsvalg dersom vedkommende legger fram erklæring om at hun/han ikke sympatiserer med valglisten
- at frister for innlevering og tilbaketrekking av listeforslag settes til kl. 12.00 og at lørdager likestilles med helligdager når det gjelder frister.

Ås kommune mener forøvrig at

1. det bør legges til rette for elektronisk opptelling av alle stemmesedler ved at:
 - Alle stemmesedler skal ha så lik utforming som mulig, også departementets generelle stemmeseddel.
 - Det åpnes for at sedler kan byttes ut på en betryggende og etterprøvbar måte før skanning.
2. det ikke bør innføres begrensinger for listekandidaters valgbarhet til stemmestyre, som valgfunksjonærer eller stemmemottakere. Det blir vanskelig å skaffe tilstrekkelig personer som er villige til å bruke arbeidstid, helg og kveldstid på valgarbeid. Valgarbeid krever omfattende opplæring og erfaring. Kommunens administrasjon har ikke nok personell til å utføre disse oppgavene i tillegg til ordinære arbeidsoppgaver.

Ordfører i Ås, 18.08.2010

Johan Alnes

Avgjørelsesmyndighet: Formannskapet

Behandlingsrekkefølge: Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

Utdrag fra høringsnotatet:

- Om utbytting av stemmesedler under opptellingen
- Bør listekandidater utelukkes fra valg til stemmestyre og valgstyre?

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Høringsnotat "Evaluering av valget i 2009. Forslag til endringer i valgloven" fra Kommunal og regionaldepartementet (KRD).

Dokumentet på Internett:

<http://www.regjeringen.no/nn/dep/krd/Dokument/Hoyringar/Hoyringsdokument/2010/horing---evaluering-av-valget-i-2009-for/Hoyringsbrev.html?id=606485>

Utskrift av saken sendes til:

Kommunal- og regionaldepartementet, merket sak 10/1002: postmottak@krd.dep.no

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Kommunal- og regionaldepartementet har sendt ut Høringsnotatet "Evaluering av valget i 2009. Forslag til endringer i valgloven." Frist for uttalelse er 1. september 2010.

KRD foreslår følgende endringer i valgloven:

§ 2-5 skal lyde:

Folkeregistermyndigheten skal *selv, uten hinder av lovbestemt taushetsplikt*, på hensiktsmessig måte stille til disposisjon for valgmyndighetene opplysninger om hvem som skal innføres i manntallet i kommunen. *Folkeregistermyndigheten skal selv, uten hinder av lovbestemt taushetsplikt, stille til disposisjon for valgmyndighetene et uttrekk av folkeregisteret basert på stemmerettsvilkårene pr. 1. april i valgåret.*

§ 3-4 første ledd bokstav c skal lyde:

c) den som er ført opp som kandidat på et listeforslag som er satt frem av noen andre enn et registrert politisk parti vedkommende er medlem av,

§ 3-4 første ledd bokstav ny bokstav d) skal lyde:

d) den som ikke er medlem av registrert politisk parti og som avgir erklæring om at listeforlaget representerer et politisk syn som er i strid med egen politisk overbevisning, og

Nåværende § 3-4 første ledd bokstav d) blir ny bokstav e).

§ 6-1 første ledd første punktum skal lyde:

(1) Fristen for innlevering av listeforslag er 31. mars kl. 12 i valgåret.

§ 6-5 andre punktum skal lyde:

Erklæring om tilbakekalling må være innlevert senest 20. april kl. 12 i valgåret.

§ 8-4 nytt femte ledd skal lyde:

(5) *Valgurner som brukes ved forhåndsstemmegivningen innenriks skal være forseglet.*

§ 9-5 ny (6) skal lyde:

Valgurner som brukes på valgdagen skal være forseglet.

§ 15-5 første, andre og tredje ledd skal lyde:

(1) Hvis en dato som er utgangspunktet for en frist faller på *en lørdag eller en helligdag*, begynner fristen å løpe nærmest påfølgende hverdag

(2) Hvis en dato for avslutningen av en frist faller på *en lørdag eller en helligdag*, løper fristen ut den nærmest påfølgende hverdag

(3) Bestemmelsene i første og annet ledd gjelder tilsvarende i de tilfeller hvor en dato som er det tidligste eller seneste tidspunktet for noen handling etter denne lov, faller på *en lørdag eller en helligdag*.

Det fremmes i høringsnotatet også forslag om å foreta enkelte forskriftsendringer i regelverket for utforming av stemmesedler. I tillegg foreslås det at det i valgforskriften tas inn krav til kvittering for levering og mottak av valgmateriell, enten dette skjer internt i kommunen eller ved levering til fylkeskommunen.

KRD har vurdert om det bør innføres begrensninger med hensyn til valgbarhet for listekandidater, men foreslår ingen konkrete lovendringer nå. De ber likevel om tilbakemeldinger fra kommunene om hvilke praktiske problemer som eventuelt vil kunne oppstå ved innføring av slike begrensninger. Problemstillingene er omtalt i høringsnotatets kapittel 9, se vedlegg.

KRD drøfter også adgangen til å bytte ut "ukurante stemmesedler" med ordinære for å få til elektronisk opptelling, se vedlegg. De uttaler at det ikke er adgang etter gjeldende regler å bytte ut ukurante sedler før skanning og at det heller ikke bør åpnes for det. Dersom skanning ikke er mulig må disse sedlene telles manuelt.

Vurdering av saken:

De endringer som foreslås til valgloven og valgforskriften er etter ordførers vurdering positive. Flere av forslagene vil bidra til å lette arbeidet med gjennomføring av valget og noen er allerede i tråd med den praksis Ås kommune har fulgt.

Utbytting av ukurante stemmesedler før skanning

Når det gjelder adgangen til å bytte ut ukurante stemmesedler mener ordfører at det bør legges bedre til rette for at alle stemmesedler skal kunne skannes. Dette gjelder særlig formatet (42x15 cm) på departementets generelle stemmesedler med alle registrerte partinavn. Listene brukes hovedsaklig ved ordinær forhåndsstemme-givning avlagt utenfor egen kommune/fylke. Listene har også punktskrift.

Dersom det fortsatt er vanskelig å skanne generelle eller ukurante stemmesedler, mener ordfører at det bør åpnes for at sedlene kan byttes ut før skanning på en tryggende og etterprøvnbar måte. Det er viktig at det ikke legges opp til mer komplisert opptelling og føring av møtebok enn nødvendig.

Begrensing av valgbarhet

Begrensing av valgbarheten for kandidater som står oppført på listene til kommunestyrevalg og fylkestingsvalg (listekandidater) til verv i stemmestyre, som valgfunksjonærer eller stemmemottakere, vil vanskeliggjøre valgarbeidet for kommunen.

Ås kommune har hatt 55 stemmestyremedlemmer fordelt på 6 stemmekretser ved de to siste valgene. Alle var medlemmer/vara av kommunestyret med enkelte unntak. Hvert valgstyre ble valgt slik at sammensetningen ble tverrpolitisk inkl. ledere og nestledere.

Det legges vekt på at det i hvert stemmestyre velges både personer med erfaring fra stemmestyrearbeid og personer uten, for å sikre at erfaring oppnås og videreføres. Arbeidet krever stor grad av nøyaktighet, innsikt i regelverk og korrekt håndtering. Opplæring er nødvendig.

All håndtering av stemmesedler sikres ved at minst to representanter fra forskjellige partier er til stede, f.eks. ved tømning eller levering av urner. De eneste gangene et stemmestyremedlem er alene er de få gangene noen må ha hjelp inne i stemmeavlukket.

Ås kommune har aldri erfart uheldige episoder ved valgavviklingen som følge av at det er listekandidater/politikere som sitter i stemmestyrene.

Politikere/listekandidater er samfunnsengasjerte mennesker som ofte setter pris på å bli valgt til stemmestyrene og tar oppgaven alvorlig. Ved kommunestyre- og fylkestingsvalgene er det få politikere igjen som kan fylle vervene hvis listekandidatene ikke blir valgbare.

Fra befolkningen for øvrig er det generelt vanskelig å rekruttere til frivillig arbeid. Stemmestyrenes arbeid skjer hovedsaklig søndag ettermiddag og kveld, mandag hele dagen, samt kveld og natt. Det blir en stor utfordring å sikre tilstrekkelig opplæring og kontinuitet ved slik rekruttering.

Kommunens administrasjon har ikke kapasitet til å påta seg oppgavene som stemmestyre i tillegg til vanlig arbeid. Valgmedarbeiderne i administrasjonen har stor arbeidsbelastning med andre valgoppgaver både før, under og etter valgene.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser: Ingen

Konklusjon med begrunnelse:

Ordfører tilrår at innstillingen vedtas.

Kan vedtaket påklages? Nei

Ikrafttredelse av vedtaket: Uttalelse sendes innen 1. september 2010.